

Weerribben-Wieden

1. Gegevens gebied/indiener

1.2. Naam indiener of indienende organisatie

Kernteam transitie Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl (NPWW). Toelichting: In september 2015 heeft de gemeente Steenwijkerland het kernteam NPWW, een unieke publiek-private samenwerking tussen verschillende gebiedspartners, opdracht gegeven te onderzoeken hoe het Nationaal Park Weerribben-Wieden kan worden omgevormd naar een Nationaal Park nieuw stijl. De 1e fase van het transitieproces is in mei 2016 afgerond (zie bijlage 'Weerribben-Wieden, naar een Nationaal Park nieuwe stijl'). Het kernteam werkt nu aan de verdere uitwerking en implementatie van de voorstellen opdat er begin 2017 een nieuwe verzelfstandigde organisatie voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden is.

1.3. Adres (postadres)

Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl p/a gemeente Steenwijkerland

3. Mede-indiener

3.1. Zijn er anderen dan contactpersoon die deze aanvraag mede indienen?

Ja

3.1.1. Vul hier de organisaties en contactpersonen in.

De leden van het kernteam transitie Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl, te weten:

Ondernemersplatform Steenwijkerland
Koninklijke Horeca Nederland afdeling Steenwijkerland
KOPTOP
LTO Noord afdeling Steenwijkerland
Plaatselijke Belangen in de Weerribben
Plaatselijke Belangen in de Wieden
Natuurmonumenten
Staatsbosbeheer
Gemeente Steenwijkerland

4. Kerngegevens inzending

4.1. Criterium 1: De inzending heeft betrekking op een samenhangend gebied waarbinnen natuurgebieden van (inter)nationale waarde zijn gelegen. Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om te voldoen aan dit criterium.

Weerribben-Wieden is de merknaam van het gebied van het Nationaal Park Weerribben-Wieden en het grotere unieke belevingsgebied eromheen. Weerribben-Wieden is het Nationaal Park nieuwe stijl. Het is een samenhangend gebied in sociale, economische en culturele zin, waarmee inwoners en ondernemers zich identificeren en verbonden voelen.

Weerribben-Wieden kent een zeer rijke en gevarieerde natuur. Het is het grootste aaneengesloten laagveenmoeras van Noordwest-Europa en de enige plek waar de grote vuurvliinder voorkomt. De natuur is van internationale waarde en dit uit zich in de 'kwaliteitskeuren': Nationaal Park Weerribben-Wieden, Natura 2000 Weerribben, Natura 2000 Wieden, gecertificeerd in het kader van het Europees diploma voor excellent natuurbeheer en het Europarc handvest voor duurzaam toerisme.

In Weerribben-Wieden wordt de ontstaansgeschiedenis van laag Nederland en het leven met het water verteld. De samenhang van gebied gaan we versterken door het verhaal van Weerribben-Wieden verder uit te diepen; we gebruiken hiervoor onze visie op toegangspoorten. Bij invalswegen komen 'land art' toegangspoorten. Hier rijdt je dan letterlijk het gebied in. Totdat je een nieuwe poort tegenkomt, ben je in een gebied met een gemeenschappelijke identiteit. Verder versterken we de samenhang door de merknaam Weerribben-Wieden te ondersteunen met een slogan en een beeldmerk die de identiteit van het gebied weergeven.

De transitie van het Nationaal Park Weerribben-Wieden wordt los van de uitkomst van de verkiezing 'Mooiste natuurgebied van Nederland' gerealiseerd. Met dit bidbook en het winnen van de verkiezing kunnen we echter activiteiten naar voren halen en versterken. Hierbij steken we als kernteam in op het versneld verbinding leggen met de vier kijkrichtingen: Noordoostpolder, Rottige Meente, Zuidwest Drenthe en de regio IJsseldelta (zie bijlage 'bidbook Weerribben-Wieden'). Met potentiële partners in deze kijkrichtingen verkennen we of we tot coalities kunnen komen die het gezamenlijke verhaal en de beleving versterken.

4.2. Criterium 2: De inzending gaat in op (de ontwikkeling van) de unieke (potentiële) belevingsmogelijkheden, die passen bij de draagkracht van het gebied. Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om te voldoen aan dit criterium.

In Weerribben-Wieden kiezen we voor een positionering waarbij het menselijk verhaal van het gebied centraal staat. Dit verhaal is de kern van de gemeenschappelijke identiteit, is relevant voor zowel bewoners als bezoekers, is betekenisvol voor de beleving van natuur en is betekenisvol voor de actieve beleving van stadjes en cultuur. In Weerribben-Wieden is de oproep aan bezoekers 'go slow': doe rustig aan en dompel jezelf onder.

Om bezoekers het unieke van Weerribben-Wieden te laten beleven, hebben we een visie op toegangspoorten ontwikkeld. Toegangspoorten zien we namelijk als dé manier om de bijzondere verhalen te vertellen, om mensen het gebied te laten beleven en om bezoekers te verleiden langer in het gebied te blijven door ook andere interessante plekken te ontdekken. We zetten in op een goede informatieverstrekking door een gelaagd systeem van poorten, informatiepunten, routes en bebording te realiseren.

Voor de verschillende categorieën toegangspoorten ontwikkelen en realiseren we een fysieke herkenningslijn. Deze landmarks hebben een signaalfunctie en vormen een markering van plaatsen waar bezoekers informatie over het gebied krijgen, waar activiteiten of routes starten, enz. De landmarks worden onderscheidend, maar wel herkenbaar als één familie behorend bij Weerribben-Wieden. Voor de landmarks maken we gebruik van gebiedseigen materialen. Voor de landmarks bij invalswegen ontwerpen en realiseren we 'land art' toegangspoorten. Hiervoor schrijven we een prijsvraag uit.

Daarnaast voeren we een 'customer journey' uit. Als we de feiten kennen, ontwikkelen we samen met ondernemers nieuwe producten en belevingsconcepten. Hiervoor organiseren we samen met ondernemers inspiratie- en innovatiesessies. De effecten ervan op de economische waarde en hoe bezoekers reageren, gaan we vervolgens monitoren zodat een continue kwaliteitsverbetering in en van het gebied ontstaat.

Met dit bidboek willen we de beleving versterken door bovengenoemde activiteiten gezamenlijk met onze potentiële coalitiepartners in de vier kijkrichtingen te verkennen en te realiseren.

4.3. Criterium 3: Voor de inzending is draagvlak van, en de samenwerking tussen partijen geborgd, en er is zicht op haalbaarheid en uitvoering. Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om te voldoen aan dit criterium.

Het bidboek Weerribben-Wieden is ingediend door het kernteam transitie Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl. Het kernteam is een unieke publiek-private samenwerking tussen ondernemers, landbouw, bewoners, terrein beherende organisaties en gemeente. Het bidboek heeft draagvlak bij alle partners in het kernteam. De samenwerking tussen de gebiedspartners is geborgd in het kernteam en wordt in 2017 omgezet in een bij het Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl passende verzelfstandigde organisatievorm. In deze organisatievorm nemen in ieder geval de huidige gebiedspartners deel.

Het kernteam heeft in mei 2016 aan de gemeente Steenwijkerland het document 'Weerribben-Wieden, naar een Nationaal Park nieuwe stijl' (zie bijlage) opgeleverd. De voorstellen in dit document worden gedragen door alle gebiedspartners. De gemeenteraad van Steenwijkerland ondersteunt de voorstellen en stelt voor de uitwerking en de realisatie ervan financiële middelen beschikbaar. Ook de provincie Overijssel is enthousiast over het gebiedsproces en de plannen voor Weerribben-Wieden. Per transitieonderdeel zullen

subsidieaanvragen bij de provincie worden ingediend om de gemeentelijke bijdrage te verdubbelen. Tot slot is het kernteam met private partijen in overleg over aanvullende financiering.

De plannen in dit bidboek zijn gedeeld met onze potentiële coalitiepartners. Met de stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek zijn eerste verkennende gesprekken gevoerd. De transitie van het Nationaal Park Weerribben-Wieden wordt los van de uitkomst van de verkiezing 'Mooiste natuurgebied van Nederland' gerealiseerd. Met dit bidboek en het winnen van de verkiezing kunnen we echter activiteiten naar voren halen en versterken. Hierbij steken we als kernteam in op het versneld verbinding leggen met de vier kijkrichtingen: Noordoostpolder, Rottige Meente, Zuidwest Drenthe en de regio IJsseldelta. Met potentiële partners in deze kijkrichtingen verkennen we of we tot coalities kunnen komen die het gezamenlijke verhaal en de beleving versterken.

4.4. Criterium 4: De inzending draagt bij aan de regionale sociaaleconomische ontwikkeling. Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om te voldoen aan dit criterium.

Weerribben-Wieden en het Nationaal Park zijn regionaal van groot sociaal, economisch en cultureel belang. Belangrijke onderdelen in het transitieproces zijn dan ook het vermarkten van Weerribben-Wieden, het bepalen van de waarde van het Nationaal Park en het ontwikkelen van nieuwe producten en belevingsconcepten. Inzicht in de waarde, in het Bruto Regionaal Product, is nodig om het Nationaal Park toekomstbestendig te maken en om het gebied Weerribben-Wieden leefbaar te houden.

We voeren een nulmeting en 'customer journey' uit en gaan structureel monitoren op aantal bezoekers, bestedingen, bezoekersstromen en -motieven en effecten op de leefbaarheid. Hiervoor ontwikkelen we een monitoringstool. Met de 'customer journey' krijgen we inzicht in hoe een bezoeker besluit naar Weerribben-Wieden te komen, wat de ervaringen zijn en waar is ruimte voor verbetering. Als we de feiten kennen, ontwikkelen we samen met ondernemers nieuwe producten en belevingsconcepten. Hiervoor organiseren we samen met ondernemers innovatie- en inspiratiesessies. De effecten ervan op de economische waarde en hoe bezoekers reageren, gaan we vervolgens monitoren zodat een continue kwaliteitsverbetering van het gebied ontstaat.

Met dit bidboek willen we de sociaaleconomische ontwikkeling versterken door bovengenoemde activiteiten gezamenlijk met onze potentiële coalitiepartners te verkennen en te realiseren.

4.5. Criterium 5: De inzending voorziet in een adequate governance. Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om te voldoen aan dit criterium.

Opdrachtgever van de transitiefase van het Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl is het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Steenwijkerland. De opdracht voor het uitvoeren van de transitiefase: het (economisch) inbedden van het Nationaal Park in de omgeving en het vormgeven van een hierbij passende organisatiestructuur is neergelegd bij het kernteam transitie Nationaal Park Weerribben-

Wieden nieuwe stijl. Het kernteam bestaat uit alle voor de transitiefase relevante gebiedspartners: het Ondernemersplatform Steenwijkerland, de Koninklijke Horeca Nederland afdeling Steenwijkerland, KOPTOP, LTO Noord afdeling Steenwijkerland, de Plaatselijke Belangen in de Weerribben, de Plaatselijke Belangen in de Wieden, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en de gemeente Steenwijkerland. Deze gebiedspartners vertegenwoordigen in het kernteam hun achterbannen.

In 2017 wordt het kernteam omgezet in een bij het Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl passende verzelfstandigde organisatievorm en waar in ieder geval de huidige gebiedspartners deel van gaan uitmaken. De eerste contouren van een passende verzelfstandigde organisatievorm zijn in mei gepresenteerd; kansrijk zijn vormen als een coöperatie of stichting. De nieuwe organisatie zal zich in ieder geval richten op productontwikkeling, verwerving van middelen, communicatie en marketing. De voorstellen voor governance en finance en het opzetten van een regionale kredietunie worden op dit moment door het kernteam verder uitwerkt en geïmplementeerd. De gemeenteraad van Steenwijkerland heeft voor de komende jaren financiering beschikbaar gesteld.

Voor de realisatie van dit bidbook zullen we met onze potentiële coalitiepartners afspraken maken over het effectief en efficiënt inzetten van de beschikbare middelen.

4.6. Criterium 6: De inzending levert een substantiële bijdrage aan de te ontwikkelen merkstrategie voor de Nederlandse Nationale Parken. Beschrijf welke activiteiten u onderneemt om te voldoen aan dit criterium.

De transitie van het Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl is een uniek participatietraject tussen ondernemers, landbouw, bewoners, terrein beherende organisaties en gemeente. Er is een zestal deelprojecten gedefinieerd die ervoor moeten zorgen dat de nieuwe verzelfstandigde organisatie van het Nationaal Park economisch goed is ingebed in de omgeving. Een van de deelprojecten is de merkontwikkeling. In eerste fase van het transitieproces zijn de belangrijkste vragen beantwoord. Welk verhaal gaan we vertellen? Waarmee versterken we de identiteit van het gebied, de trots van bewoners en de aantrekkingskracht voor toeristen.

We kiezen voor een positionering waarbij het menselijk verhaal staat. De oproep aan bezoekers is 'go slow': doe rustig aan en dompel jezelf onder. We positioneren het gebied als regio die je beter leert waarderen naarmate je er langer (of vaker) verblijft. Dit sluit aan bij de doelstelling om herhaalbezoek te stimuleren. We gaan een slogan en beeldmerk uitwerken die de komende jaren een belangrijke rol gaan spelen in de communicatie. De slogan moet immers de belofte van het gebied aanduiden, het cultuurhistorische verhaal vertellen en daarmee het goede gevoel oproepen bij bewoners en bezoekers.

De eigen bevolking is een relevante doelgroep, zowel als ontvanger (bewustzijn en trots op het gebied) als ambassadeur (vertel het verhaal aan bezoekers). We richten onze marketinginspanningen dan ook niet alleen op bezoekers, maar ontwikkelen juist ook

activiteiten die het cultuurhistorische verhaal bij de eigen bevolking onder de aandacht brengt. Naarmate de doelgroep zich op grotere afstand van Nederland bevindt, wordt het belangrijker één argument te geven voor een bezoek aan Weerribben-Wieden. Giethoorn is een dermate unieke en bekende 'attractie' dat het de potentie heeft om internationale toeristen in het vliegtuig te laten stappen. Regionaal (Nederland, België en Duitsland) vertellen we een breed verhaal; internationaal focussen we op Giethoorn als icoon.

4.7. Beschrijf welke kosten met de hierboven genoemde activiteiten samenhangen en specificeer die.

Kosten activiteiten bidbook: € 200.000

Met potentiële coalitiepartner(s) in de vier kijkrichtingen worden:

- 1) het gezamenlijke verhaal, de gezamenlijke beleving en bijbehorend merk uitgewerkt,
- 2) toegangspoorten met 'twee gezichten' ontwikkeld en gerealiseerd en
- 3) nieuwe belevingsconcepten/arrangementen met ondernemers ontwikkeld en vermarkt.

Financiering activiteiten bidbook:

Prijzengeld ministerie van Economische Zaken en cofinanciering provincie Overijssel.

De transitie van het Nationaal Park Weerribben-Wieden wordt los van de uitkomst van de verkiezing 'Mooiste natuurgebied van Nederland' gerealiseerd. Hierboven zijn de kosten van de activiteiten omschreven die we met dit bidbook en het winnen van de verkiezing naar voren halen en versterken. Met de transitie van het Nationaal Park Weerribben-Wieden zijn in 2016 en 2017 de volgende kosten gemoeid:

- Nulmeting- en monitoring	€ 220.000
- Poorten	€ 330.000
- Merkontwikkeling en -versterking	€ 350.000
- Nieuwe belevingsconcepten/PMC's (cofinanciering)	€ 150.000

Financiering transitieproces in 2016 en 2017: de gemeente Steenwijkerland en de provincie Overijssel (N.B. de subsidieverzoeken bij de provincie moeten nog gehonoreerd worden).

5. Samenvatting

Geef een samenvatting van uw inzending.

Weerribben-Wieden is de merknaam van het gebied van het Nationaal Park Weerribben-Wieden en het grotere unieke belevingsgebied eromheen.

Weerribben-Wieden is het Nationaal Park nieuwe stijl: een samenhangend gebied in sociale, economische en culturele zin, waarmee inwoners en ondernemers zich identificeren en verbonden voelen.

Weerribben-Wieden ligt landschap-ecologisch gezien in het hart van een uniek gebied in Nederland: landschappen gaan hier over van hoog naar laag, van oud naar nieuw en van droog naar nat.

Weerribben-Wieden ligt cultuurhistorisch gezien in het hart van een uniek gebied in Nederland: het vertelt de historische verhalen over de Spaanse oorlog, de Hanze, de handelsroutes, de ontginningen en het begin van de welvaartsstaat.

Weerribben-Wieden kent een zeer rijke en gevarieerde natuur. De natuur is van internationale waarde en dit uit zich in de 'kwaliteitskeuren': Nationaal Park Weerribben-Wieden, Natura 2000 Weerribben, Natura 2000 Wieden, gecertificeerd in het kader van het Europees diploma voor excellent natuurbeheer en het Europarc handvest voor duurzaam toerisme.

Weerribben-Wieden is vanaf de toren van de Grote Kerk in Steenwijk in de verte de geschiedenis zien van het Nederlandse landschap en zijn bewoners en in de nabijheid het Land van Vollenhove.

Weerribben-Wieden is in ontwikkeling, in transitie, en dit wordt los van de uitkomst van de verkiezing 'Mooiste natuurgebied van Nederland' gerealiseerd. Centrale onderwerpen binnen de transitie zijn governance en finance, merkontwikkeling en -versterking, nulmeting en monitoring, poortenconcept en de ontwikkeling van nieuwe belevingsconcepten, arrangementen en PMC's.

Weerribben-Wieden kent een unieke publiek-private samenwerking tussen ondernemers, landbouw, bewoners, terrein beherende organisaties en gemeente.

Weerribben-Wieden heeft draagvlak bij de gebiedspartners en de samenwerking en uitvoering is geborgd. In 2017 wordt het kernteam van gebiedspartners omgezet in een verzelfstandigde organisatie voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden.

Weerribben-Wieden haalt met dit bidbook activiteiten naar voren halen die de verbinding versterken met de vier kijkrichtingen: Noordoostpolder, Rottige Meente, Zuidwest Drenthe

en de regio IJsseldelta.

Weerribben-Wieden wil met potentiële coalitiepartners in de kijkrichting Noordoostpolder de gezamenlijke verhalen over 'man made nature' uitwerken, hier met ondernemers nieuwe belevingsconcepten en arrangementen aan koppelen en toegangspoorten met 'twee gezichten' ontwikkelen.

Weerribben-Wieden wil met potentiële coalitiepartners in de kijkrichting Rottige Meente en Fryslân de gezamenlijke verhalen over de 'landschaps- en ontginningsgeschiedenis' uitwerken, hier met ondernemers nieuwe belevingsconcepten en arrangementen aan koppelen en toegangspoorten met 'twee gezichten' ontwikkelen.

Weerribben-Wieden wil met potentiële coalitiepartners in de kijkrichting Zuidwest Drenthe en hoog Nederland de gezamenlijke verhalen over 'waar laag en hoog Nederland elkaar ontmoeten' uitwerken, hier met ondernemers nieuwe belevingsconcepten en arrangementen aan koppelen en toegangspoorten met 'twee gezichten' ontwikkelen.

Weerribben-Wieden wil met potentiële coalitiepartners in de kijkrichting regio IJssel, Zwolle en Kampen de gezamenlijke verhalen over de 'handelsgeest, Land van Vollenhove en stadjes' uitwerken, hier met ondernemers nieuwe belevingsconcepten en arrangementen aan koppelen en toegangspoorten met 'twee gezichten' ontwikkelen.

Weerribben-Wieden wil met potentiële coalitiepartners zeggen 'beleef hier ons verhaal!', 'beleef hier het verhaal van Nederland!'.

6. Overige

6.1. Bent u bereid opgedane kennis en ervaring te delen en beschikbaar te stellen aan alle Nationale Parken en andere inzenders en deel te nemen aan een de te ontwikkelen Community of Practice ?

Ja

Licht eventueel toe.

Weerribben-Wieden is een uniek participatieproces waarvan het resultaat is dat het Nationaal Park wordt ingebed in de omgeving, daarmee toekomstbestendig is en de omgeving leefbaar houdt. Onze ervaringen in dit proces en de gerelateerde projecten delen we graag met anderen. Dit geldt ook voor de ervaringen die we opdoen in het verbinden en versterken van activiteiten met onze potentiële coalitiepartners.

6.2. Is over deze inzending contact geweest met betrokken provincie(s)?

Ja

Beschrijf het resultaat

De provincie Overijssel is van het begin af aan, zowel ambtelijk als bestuurlijk, nauw betrokken bij het transitieproces van het Nationaal Park Weerribben-Wieden en het opstellen van dit bidbook. Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel heeft op 13 september jl. besloten het bidbook Weerribben-Wieden te ondersteunen.

Bijlagen

Upload eventuele bijlage(n) (maximaal 10)

-

7.1. Indien van toepassing: geef aan welke bijlage(n) u meestuurt en waar dat bij hoort (afbeeldingen, kaarten)

- Bidbook Weerribben-Wieden;
- Weerribben-Wieden, naar een Nationaal Park nieuwe stijl, mei 2016;
- Weerribben-Wieden, in één oogopslag, mei 2016.

Downloadlink WeTransfer (d.d. 14 september 2016)

<https://we.tl/xwbsMbtG9H>

Mochten er problemen zijn met de WeTransferlink of het downloaden ervan horen wij het graag.

Deze inzending, inclusief de bijlagen, wordt ook hardcopy bij het RVO in Utrecht afgeleverd.

7.2. Beschikt u over beeldmateriaal van uw gebied, wat eventueel gebruikt kan worden bij de publieksjurering?

Ja